

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2 marca 2004 r.

w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych wymaganych przy wytwarzaniu środków żywienia zwierząt zawierających białko zwierzęce

Na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 752, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Działalność w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt zawierających białko zwierzęce prowadzi się w zakładzie wytwarzającym środki żywienia zwierząt, zwanym dalej „zakładem”.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 29, poz. 320, Nr 123, poz. 1350 i Nr 129, poz. 1438, z 2002 r. Nr 112, poz. 976, z 2003 r. Nr 52, poz. 450, Nr 122, poz. 1144, Nr 165, poz. 1590 i Nr 208, poz. 2020 oraz z 2004 r. Nr 33, poz. 288.

2. Działalność w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt, przeznaczonych dla zwierząt domowych, prowadzi się wyłącznie w zakładach wytwarzających karmy dla zwierząt domowych.

§ 2. Wymagania przy prowadzeniu działalności, o której mowa w § 1 ust. 1 i 2, są określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań technicznych i organizacyjnych dotyczących wytwarzania środków żywienia zwierząt (Dz. U. Nr 204, poz. 1984).

§ 3. Zakład powinien znajdować się na terenie ogrodzonym.

§ 4. 1. Zakład wyposaża się w:

- 1) urządzenia do czyszczenia i odkażania pojazdów i kontenerów, w których są przewożone surowce przeznaczone do wytwarzania środków żywienia zwierząt, zwane dalej „surowcami”;

- 2) urządzenia do niszczenia nieprzetworzonych surowców lub produktu gotowego, które utraciły termin przydatności lub nie mogą być wykorzystane do wytwarzania innych środków żywienia zwierząt ze względu na zagrożenie dla zdrowia zwierząt i ludzi;
- 3) odpowiednią liczbę sanitariatów, przebieralni i umywalk dla osób zatrudnionych w tym zakładzie;
- 4) magazyn środków dezynfekcyjnych.

2. W przypadku gdy zakład nie posiada urządzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2, materiały zwierzęce powstałe przy wytwarzaniu niezwłocznie przekazuje się do zakładu przetwarzającego kategorii 1 lub 2, w rozumieniu przepisów o warunkach weterynaryjnych mających zastosowanie do niejadalnych produktów zwierzęcych oraz materiałów niskiego, wysokiego i szczególnego ryzyka, z którym zakład zawarł umowę na przetwarzanie tych materiałów.

§ 5. 1. Zakład powinien posiadać wydzielone pomieszczenia przeznaczone do:

- 1) przyjmowania i przechowywania surowców;
- 2) wytwarzania środków żywienia zwierząt;
- 3) przechowywania produktu gotowego.

2. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1, powinny:

- 1) posiadać ściany i podłogi wykonane z materiałów umożliwiających łatwe czyszczenie i odkażanie, przy czym podłogi powinny być ułożone w sposób ułatwiający odprowadzenie płynów do instalacji kanalizacyjnej;
- 2) być rozmieszczone w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie produktu gotowego i zapewniać utrzymanie całkowitego oddzielenia stref surowca, półproduktu i produktu gotowego;
- 3) być poddawane odkażaniu, dezynsekcji i deratyzacji zgodnie z programem zatwierdzonym przez powiatowego lekarza weterynarii;
- 4) być wyposażone w urządzenia odprowadzające powstałe w nich ścieki do instalacji kanalizacyjnej.

3. Narzędzia i sprzęt używane w pomieszczeniach przeznaczonych do przyjmowania i przechowywania surowców nie mogą być używane w pomieszczeniach, w których są wytwarzane środki żywienia zwierząt.

§ 6. Osoby pracujące w pomieszczeniach przeznaczonych do przyjmowania i przechowywania surowców zmieniają odzież roboczą i obuwie albo je odkażają przed każdym wejściem do pomieszczeń, w których są wytwarzane środki żywienia zwierząt.

§ 7. 1. Pojazdy i kontenery używane do przewozu surowców lub produktu gotowego:

- 1) utrzymuje się w czystości, a proces czyszczenia, mycia i odkażania przeprowadza się zgodnie ze schematem działania przyjętym w zakładzie;

- 2) zabezpiecza przed dostępem zwierząt, w szczególności ptaków, gryzoni i owadów.

2. Czyszczenie i odkażanie pojazdów i kontenerów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, dokumentuje się; dokumentację przechowuje się przez 6 miesięcy od dnia jej sporządzenia.

§ 8. 1. Pojazdów i kontenerów, w których przewozi się materiały paszowe pochodzenia zwierzęcego, nie używa się do jednoczesnego przewozu pasz przeznaczonych dla zwierząt przeżuujących.

2. Jeżeli pojazd, o którym mowa w ust. 1, jest następnie używany do przewozu pasz przeznaczonych dla zwierząt przeżuujących, w celu uniknięcia skażenia krzyżowego poddaje się go czyszczeniu.

3. Jednorazowe opakowania lub pojemniki, w których przewozi się materiały paszowe pochodzenia zwierzęcego, zamyka się w taki sposób, aby ich otwarcie powodowało uszkodzenie zabezpieczeń.

§ 9. 1. Wytwarzanie środków żywienia zwierząt zawierających białko zwierzęce powinno odbywać się w sposób wykluczający obecność białka z gatunku zwierząt, dla których środek ten jest przeznaczony.

2. Środki żywienia zwierząt przeznaczone do skarmiania drobiu i świń, zawierające białko zwierząt tych gatunków, powinny być wytwarzane w odrębnych zakładach albo wytwarzane, przemieszczane i składowane przy użyciu odrębnej linii technologicznej lub w wyodrębnionym cyklu produkcyjnym, przy czym po zakończeniu każdego cyklu produkcyjnego maszyny, urządzenia i pomieszczenia dokładnie czyści się.

§ 10. Środki żywienia zwierząt zawierające białko zwierzęce powinny:

- 1) spełniać wymagania mikrobiologiczne określone w załączniku do rozporządzenia;
- 2) być oznakowane w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 sierpnia 2003 r. w sprawie oznakowania środków żywienia zwierząt (Dz. U. Nr 168, poz. 1642 i Nr 205, poz. 1990).

§ 11. 1. Działalność w zakresie wytwarzania mieszanek paszowych nieprzeznaczonych do obrotu, w tym usługowego mieszania materiałów paszowych w celu wytwarzania mieszanek paszowych nieprzeznaczonych do obrotu, prowadzi się w budynku, w którym wyodrębnia się pomieszczenia przeznaczone do:

- 1) wytwarzania mieszanek paszowych nieprzeznaczonych do obrotu;
- 2) przechowywania surowców;
- 3) przechowywania produktu gotowego.

2. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1, powinny być:

- 1) zabezpieczone przed dostępem zwierząt, w szczególności ptaków, gryzoni, owadów;

2) utrzymywane w czystości, w celu uniemożliwienia zanieczyszczenia lub skażenia surowca lub produktu gotowego.

3. Urządzenia służące do wytwarzania mieszanek paszowych nieprzeznaczonych do obrotu powinny być czyszczone:

- 1) przy każdej zmianie gatunku zwierzęcia, dla którego jest produkowana mieszanka paszowa;
- 2) po każdej partii wytworzonej mieszanki — w przypadku usługowego jej mieszania.

4. Pozostałości powstałe w trakcie wytwarzania mieszanek paszowych nieprzeznaczonych do obrotu, które nie nadają się do ponownego przetworzenia, poddaje się zniszczeniu.

5. Mieszanki paszowe nieprzeznaczone do obrotu, stosowane w żywieniu zwierząt przeżuujących, wytwarza się i przechowuje w wydzielonych wyłącznie do tego celu pomieszczeniach.

6. Powiatowy lekarz weterynarii może zezwolić na wytwarzanie i przechowywanie mieszanek paszowych nieprzeznaczonych do obrotu, stosowanych w żywieniu zwierząt przeżuujących, w tych samych pomieszczeniach co mieszanki paszowe dla drobiu i świń, jeżeli stwierdzi, że warunki przechowywania tych mieszanek nie powodują zagrożenia ich mieszaną się.

§ 12. Do czyszczenia i odkażania urządzeń oraz sprzętu wykorzystywanego przy wytwarzaniu środków żywienia zwierząt lub mieszanek paszowych nieprzeznaczonych do obrotu, a także do czyszczenia i odkażania pomieszczeń produkcyjnych przeznaczonych do przechowywania surowców i produktu gotowego powinny być używane środki dopuszczone do obrotu.

§ 13. 1. Surowce, z których wytwarza się półwilgotną karmę dla zwierząt domowych, powinny:

- 1) pochodzić od zwierząt, których mięso zostało uznane za zdatne do spożycia;
- 2) być poddane obróbce termicznej w temperaturze co najmniej 90 °C, mierzonej wewnątrz produktu.

2. Karmę w hermetycznie zamkniętych opakowaniach poddaje się obróbce termicznej o wartości temperatury i ciśnienia F_c wynoszącej co najmniej 3.

§ 14. Surowce, z których wytwarza się karmę dla zwierząt futerkowych, powinny pochodzić od zwierząt, których mięso zostało uznane za:

- 1) zdatne do spożycia lub
- 2) niezdatne do spożycia, przy czym ocena tego mięsa jest poprzedzona decyzją urzędowego lekarza weterynarii.

§ 15. 1. Surowce, z których wytwarza się suchą karmę, powinny pochodzić od zwierząt, których mięso zostało uznane za zdatne lub warunkowo zdatne do spożycia.

2. Karma, o której mowa w ust. 1, powinna być poddana obróbce termicznej w temperaturze co najmniej 90 °C, mierzonej wewnątrz produktu, chyba że surowce użyte do wytworzenia tej karmy zostały wcześniej poddane takiej obróbce.

§ 16. Przepisy § 1, 7—10 i 13—15 stosuje się do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2004 r. (poz. 403)

WYMAGANIA MIKROBIOLOGICZNE, JAKIE POWINNY SPEŁNIAĆ ŚRODKI ŻYWIENIA ZWIERZĄT ZAWIERAJĄCE BIAŁKO ZWIERZĘCE

Próbki środków żywienia zwierząt, pobrane podczas wytwarzania lub w ustalonym okresie składowania, powinny spełniać następujące wymagania mikrobiologiczne:

Clostridium perfringens (*) — nieobecne w 1 g produktu;

Salmonella spp. — nieobecność w 25 g przy: $n = 5$, $C = 0$, $m = 0$, $M = 0$,

gdzie:

n = liczba próbek,

m = wielkość progowa dla liczby bakterii; wynik uznany jest za zadowalający, jeżeli liczba bakterii we wszystkich próbkach jednostkowych nie przekroczy liczby m ,

M = wartość maksymalna liczby bakterii; wynik uznany jest za niezadowalający, jeżeli liczba bakterii w jednej lub więcej próbek jednostkowych wynosi M lub więcej,

C = liczba próbek jednostkowych, w których liczba bakterii może wynosić między m a M ; wynik jest nadal uznany za zadowalający, jeżeli liczba bakterii w pozostałych próbkach jednostkowych jest równa lub mniejsza od m .

(*) Nie dotyczy karm oraz produktów wytworzonych z nawozów naturalnych.